משנה מלחמה. גרלה הלי דלא תנא הכי משנה מלחמה בשעה שמדבר אל העם כילד כדקתני בפרק אלו נאמרין (לעיל דף לב.) מקרא בכוריס כילד משום דהתם סליק מיניה דתני לעיל מיניה ואלו נאמרין בלשון קודש אבל תימה למה הקדים פרק זה קודם פרק עגלה ערופה והלא שנה משנה מלחמה בבבא אחרונה אחרי *כולן ויש לומר דהתם הקדים פרשת עגלה ערופה משום דאחירי בפרשת המלך נקט בתריה פרשת עגלה ערופה אבל הכא שבא לפרשה מקדים משנה מלחמה משום דזוטרי מיניה ופסיק ושדי להו וא"ת ולישתי לעיל "פרשת משנה מלחמה" כדתני "פרשת עגלה ערופה" יש לומר דלא שייך למימר פרשת משנה מלחמה שהרי לא נתנה משנה מלוה קריאה אלא משום התראה: **הבי** קאמר שנאמר ודבר. ירושלמי למה בגין דכתי' ודבר הרי ק"ש דכתי' בה ודברת בם והיא נאמרת בכל לשון אלא בגין דכתיב בה אמירה הרי פרשת ודוי מעשר הרי כתיב בה אמירה והיא נאמרת בכל לשון אמר רבי חני נאמר כאן הנשה ונאמר להלן הנשה ונגשו הכהנים בני לוי מה נגישה שנא' להלן בלשון קודש אף כאן בלשון קודש עד כדון כרבי עקיבא דאמר לשונות ריבויין הן כרבי ישמעאל דאמר לשונות כפולין הן ברס מאי אמר ר' חייא בר אבא נאמר כאן נגישה ונאמר להלן נגישה ונגש משה אל הערפל מה נגש לשון הקודש אף כאן לשון הקודש *מסתברא דלא ופקדו שרי לבאות ברלא הנש ואחרי כן ונגש הכהן ודבר אל העם בתר דמתקן להון הוא משמע לן:

סגן לאו ממונה הוא. ואם תאמר הא אמרינן בסנהדרין פרק כהן גדול (דף יט.) כשהוא מנחם אחריס כל העם עוברין זה אחר זה והממונה ממלגו ותניא כשהוא עומד בשורה לנחם את האחרים סגן ומשוח מלחמה עומד בימינו ואמר רב פפא ס"מ מהא מתניתין הלא שמע מינה הייו סגן הייו ממונה יש לומר ודאי ממונה היה לדברים שמינוהו אחיו הכהנים כדתנן (יומא דף כח.) אמר להם הממונה אבל מן התורה אין לו שום מנוי ושררה יותר על אחיו הכהנים ואינו אלא כפין מינוי אמרכל וגיזבר שגידלוהו אחיו הכהנים * : מאה

דברים כ

וצוחצוח חרבות "אל תיראו" מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסין "אל תחפזו" מקול קרנות "אל תערצו" מפני קול צווחות "כי ה' אלהיכם ההולך עמכם" הם באין בנצחונו של בשר ודם ואתם באים בנצחונו של מקום: פלשתים באו בנצחונו של גלית מה היה סופו? לסוף נפל בחרב ונפלו עמו, בני עמון באו בנצחונו של שובך מה היה סופו לסוף נפל בחרב ונפלו עמו, ואתם אי אתם כן "כי ה' אלהיכם ההולך עמכם להלחם לכם וגו'" זה מתנה הארון: **גמ'** מאי קאמר? הכי קאמר שנאמר "ודבר" "ולהלן אומר" משה ידבר והאלהים יענני בקול" מה להלן בלשון הקודש אף כאן בלשון הקודש תנו רבנן "ונגש הכהן ודבר אל העם" יכול כל כהן שירצה תל "ודברו השוטרים" מה שוטרים - בממונה אף כהן בממונה ואימא כהן גדול? דומיא דשוטר מה שוטר שיש ממונה על גביו אף כהן שיש ממונה על גביו, כהן גדול נמי האיכא מלך על גביו? בעבודתו קאמר ואימא סגן? סגן לאו ממונה הוא דתניא *אמר רבי חנינא סגן הכהנים למה סגן ממונה שאם "ארע בו פסול בכהן גדול נכנס ומשמש תחתיו": ואמר אליהם "שמע ישראל" מאי שנא "שמע ישראל"? אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אמר להן הקדוש ברוך הוא לישראל אפילו לא קיימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית אי אתם נמסרין בידם: אל ירך לבבכם אל תיראו כו': תנו רבנן פעמיים מדבר עמם: אחת בספר ואחת במלחמה: בספר מה הוא אומר? שמעו

א מיי' פ"ז מהלכות מלכים הלכה ג סמג עשין קכ:
ב ב מיי' שם הלכה ב:

הגהות הב"ח
(א) גם' וכתיב ויתפס ירמיה כן שלמיה בירמיהו ויביאהו: (ב) שם גמולה דלא מנעלה:

נוסח
ד' כיתות ראינם מקבלים כני הוכיחנו [ע"ל שקרנים • כ"ש בסנהדרין]

[ע"ל נא]

נוסח
דברי המשנה מלחמה

[ועי"ש עוד: יומא עו: ד"ה אמר לכם וחוש מגמות ק. ד"ה אמר]

מהגה
"ואימאו" שאלות בירור דכאן שבריך לדבר הוא המשנה מלחמה ולא מישבו אחר

---

*כמו לעיל לב: "ואלו נאמרין בלשון הקודש... ובלשון המלך ובלשון עגלה ערופה ומשנה מלחמה בשעה שמדבר אל העם כילד"

ע"ל על

ע"ל ירמיה בירמיהו

ע"ש שתבר [ע"ש מ.]

סנהדרין קג. ע"ש

[בבא קמא: תגינה יב: סנהדרין קא.]

*שמואל ב: יז: ג
**מושל ע"ל נאום הפסוקים דבדברים כ: א-ג

*סגנים לשם דלון כדי לשמור על כבוד הכהנים

שמעו

תורה אור

ויהי הוא בשער בנימן ושם בעל פקידות ושמו יראיה בן שלמיה בן חנניה ויתפש את ירמיהו הנביא לאמר אל הכשדים אתה נופל ויאמר (לו) ירמיהו שקר אינני נופל *אל הכשדים וגו' וכתי' ויתפש*(ה) ירמיהו ויביאהו אל השרים "ואר אלעזר כל עדה שיש בה חנופה מאוסה כגדה שנאמר "כי עדת חנף גלמוד" *שכן בברכי הים קורין לגדה "גלמודה" מאי גלמודה גמולה(ג) מבעלה ואמר ר אלעזר כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה: כתיב הכא "כי עדת חנף גלמוד" וכתי' התם "ואמרת בלבבך מי ילד לי את אלה ואני שכולה וגלמודה גולה וסורה וגו'. א"ר ירמיה בר אבא *ארבע כיתות אין מקבלות פני שכינה בת ליצים וכת חניפים וכת *שקרים וכת מספרי לשון הרע כת ליצים דכתיב "משך ידו את יבא כת שקרים דכתי' "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני" כת מספרי לשון הרע דכתיב "כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורך רע" *צדיק אתה ה' לא יגור במגורך רע:

הדרן עלך אלו נאמרין

משנה מלחמה **בשעה שמדבר אל העם, בלשון הקודש היה מדבר שנאמר "והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן" זה כהן משוח מלחמה "ודבר אל העם" בלשון הקודש "ואמר אליהם שמע ישראל וגו' אויביכם אל תרפו מפני הגפת תריסין ושפעת הקלגסין אל תחפזו מקול קרנות אל תערצו מפני קול צווחות "כי ה' אלהיכם ההולך עמכם" להלחם לכם "להושיע אתכם מאויביכם" אתם הולכים שאם תפלו בידם אין מרחמין עליכם "אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו וגו' אל ירך לבבכם מפני אחיכם "אל תערצו" מפני אויביכם